

Dosarul nr. 2ra-1264/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Negru, A. Pahopol, A Bostan)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Gudima împotriva Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” și s-a menținut hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 22 august 2017 Ion Gudima s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva IPNA Compania „Teleradio-Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a activat în cadrul instituției publice pârâte începând cu anul 1996 și până la data de 04 august 2017, cu întrerupere în perioada anilor 2012-2014.

La data de 16 iunie 2017, în urma unei intervenții chirurgicale (profil xx), de către Consiliul de Dizabilitate și Capacitate de Muncă a Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Familiei i-a fost stabilit xx, pentru perioada 16 iunie 2017-01 iulie 2018, următoarea reexaminare fiind fixată pentru luna iunie 2018.

În acest sens, reclamantul a relatat că, se simte bine după intervenția chirurgicală, dar și prin Programul de reabilitare și incluziune socială C-04 la certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă seria CN nr. 277207 prin care nu i-au fost stabilite careva restricții de a desfășura activitatea profesională, fiindu-i date asigurări că poate să activeze în continuare în funcția de șofer.

Totodată, deși prin Programul de reabilitare și incluziune socială C-04 la

certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă seria CN nr. 277207 i-a fost recomandat regim de muncă limitat, precum și adaptarea rezonabilă a locului de muncă, a menționat reclamantul că era dispus să activeze în regimul duratei normale a timpului de muncă.

Însă, după prezentarea certificatului de dizabilitate în adresa angajatorului, a început să fie persecutat și discriminat pe criteriu de dizabilitate la locul de muncă.

Astfel, i s-a solicitat depunerea cererii de demisie sau acceptul de a fi transferat în altă funcție.

Prin cererea depusă în adresa pârâtului la data de 03 august 2017 a solicitat acomodarea rezonabilă a locului de muncă, precum și stoparea acțiunilor discriminatorii în privința sa, însă prin ordinul nr. 675-c din 04 august 2017 a fost concediat în temeiul art.86 alin. (1) lit. x) din Codul muncii.

În conținutul ordinului sunt expuse circumstanțe ce nu corespund realității, întrucât în actele eliberate de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nu sunt conținute careva prevederi referitoare la necesitatea de a-i fi acordată o muncă mai ușoară.

Mai mult, propunerea de a fi transferat în funcția de paznic în cadrul bazei de odihnă din Vadul lui Vodă nu poate fi apreciată ca fiind încercare de acordare a unei munci mai ușoare, în condițiile în care locul de muncă propus se află la distanță mare de locuința sa și presupune munca în tură, ce implică muncă pe timp de noapte.

Nefiind de acord cu actul de eliberare din funcție, la data de 10 august 2017, Ion Gudima a înaintat în adresa IPNA Compania „Teleradio-Moldova” cerere prealabilă, solicitând anularea ordinului nr. 675-c din 04 august 2017, repararea prejudiciului material și moral cauzat, cerere care a rămas fără răspuns.

În acest context, reclamantul a solicitat anularea ordinului nr. 675-c din 04 august 2017 și restabilirea în funcția anterior ocupată; încasarea salariului în legătură cu privarea ilegală de posibilitatea de a munci drept consecință a concedierii ilegale, achitarea penalităților pentru fiecare zi de întârziere pentru neachitarea în termen a salariului și a tuturor sporurilor, indemnizațiilor și adaosurilor ce i se cuvin, achitarea prejudiciului moral în mărime de trei salarii medii, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Gudima a fost admisă parțial, s-a anulat ordinul nr.675-c din 04 august 2017 emis de Instituția publică Națională a Audiovizualului Compania ”Teleradio-Moldova ”Cu privire la concediere”, ca fiind ilegal, s-a restabilit Ion Gudima în funcția de conducător auto (șofer) în sectorul transport, Departamentul logistică al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania ”Teleradio-Moldova”, s-a încasat de la Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania ”Teleradio-Moldova” în beneficiul reclamantului Ion Gudima salariul mediu pentru perioada absenței forțată de la muncă, începând cu data de 04 august 2017 până la pronunțarea hotărârii, s-a încasat de la Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania ”Teleradio-Moldova” în beneficiul reclamantului Ion Gudima penalitate în mărime de 2052 lei, s-a încasat în beneficiul lui Ion Gudima prejudiciul moral în mărimea unui salariu mediu de 3797,89 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 4000 lei. În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de IPNA Compania „Teleradio-Moldova” și s-a menținut hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În susținerea soluțiilor sale, instanțele judecătorești ierarhic inferioare cu trimitere la prevederile art. 5 lit. b), 8, 81 alin. (1) și 86 alin. (1) lit. x) Codul Muncii au conchis că deși începând cu data de 16 iunie 2017 lui Ion Gudima i-a fost stabilit xx, prin certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă seria CN nr. 277207 din 16 iunie 2017, precum și prin Programul individual de reabilitare și incluziune socială, în privința acestuia nu au fost constatate careva interdicții de a desfășura în continuare aceeași activitate profesională, la fel nu s-a constatat necesitatea acordării unei munci mai ușoare, însă s-a determinat necesitatea stabilirii regimului de muncă redus, precum și adaptarea rezonabilă a locului de muncă.

La fel, instanțele judecătorești în temeiul art. 2, 33 alin. (1) – (3), (7) și 38 din Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, au reținut că în sarcina angajatorului pot fi puse o serie de obligații care au finalitatea de a asigura un mediu profesional corespunzător salariatului, însă fără ca acțiunile respective să fie apreciate ca fiind o favorizare nejustificată a beneficiarilor finali. Din aceste considerente, instanțele au respins alegațiile IPNA Compania „Teleradio-Moldova” precum că angajatorul avea doar obligația să-i asigure salariatului condiții de muncă corespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă.

În această ordine de idei, instanțele au evedențiat decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nr. 93/17 din 03 octombrie 2017, prin care s-a constatat că propunerea necorespunzătoare de a fi transferat la un alt loc de muncă a lui Ion Gudima constituie refuz de acomodare rezonabilă la locul de muncă și faptul că concedierea acestuia a fost determinată de dizabilitatea lui.

La 03 mai 2019, prin intermediul oficiului poștal, IPNA Compania „Teleradio-Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, insistând că atât instanța de fond, cât și cea de apel, a interpretat eronat prevederile art. 33 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60 din 30.03.2012, art. 74 alin. (2) și art. 86 alin. (1) lit. x) din Codul Muncii, precum și nu au aplicat legea care urma să fie aplicată, aplicând art. 103 alin. (6) Codul Muncii, normă care nu trebuia să fie aplicată.

Totodată, recurentul a notat că concluziile instanței de apel nu pot fi reținute, deoarece sunt contradictorii circumstanțelor cauzei, astfel, instanța de apel nu a intrat în esența litigiului, cauza fiind examinată superficial, fiind apreciate arbitrar probele.

În acest sens, recurentul a solicitat casarea deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, hotărârii din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Ion Gudima împotriva IPNA Compania „Teleradio-Moldova”.

La data de 14 iunie 2019, Ion Gudima a depus referință la recursul declarat de către IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, prin care a solicitat declararea

inadmisibilității recursului.

În susținerea referinței, Ion Gudima a indicat că hotărârile instanțelor judecătorești ierarhic inferioare sunt unele întemeiate și legale, emise ca urmare a cercetării tuturor probelor prezentate de către părți, iar recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 Cod de procedură civilă, care să justifice afirmațiile de ilegalitate a hotărârilor contestate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 20 noiembrie 2018, fiind expediată participanților la proces la 09 ianuarie 2019 (f.d. 36, vol. II), fără dovada recepționării acesteia, totodată, din materialele dosarului reiese că, la solicitarea IPNA Compania „Teleradio-Moldova” (f.d. 38, vol. II), la 01 martie 2019 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a expediat în adresa recurentului decizia din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 40, vol. II), însă acte care ar confirma dovada recepționării acesteia lipsesc la materialele dosarului, recursul fiind depus la 03 mai 2019.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către IPNA Compania „Teleradio-Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului

judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către IPNA Compania „Teleradio-Moldova” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță